DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SKARBU

Warszawa, dnia 10 lipca 1938 r.

Nr 19

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

UMOWA:

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE:

ROZPORZĄDZENIA MINISTRA SKARBU:

DECYZJA MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU:

OBWIESZCZENIE PRZEWODNICZĄCEGO RADY SPÓŁDZIELCZEJ:

OKÓLNIKI MINISTERSTWA SKARBU:

459

UMOWA

między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Litewską o komunikacji kolejowej, podpisana w Warszawie dnia 25 maja 1938 r.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

MY, IGNACY MOŚCICKI,

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tym wiedzieć należy, wiadomym czynimy:

Dnia dwudziestego piątego maja tysiąc dziewięćset trzydziestego ósmego roku podpisana została w Warszawie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Litewskiej umowa o komunikacji kolejowej wraz z protokołem końcowym o następującym brzmieniu dosłownym:

UMOWA

między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Litewską o komunikacji kolejowej.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej i Prezydent Republiki Litewskiej dążąc do uregulowania komunikacji kolejowej między Polską a Litwą postanowili zawrzeć odpowiednią umowę i mianowali w tym celu swymi Pełnomocnikami:

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

Pana JANA SZEMBEKA, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych,

Prezydent Republiki Litewskiej

Pana KAZYSA ŠKIRPĘ, Posła Republiki Litewskiej w Warszawie,

którzy, po wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

Artykuł 1.

Ustawy i przepisy.

1. W komunikacji kolejowej między Polską z jednej strony, a Litwą z drugiej strony, obowiązują ustawy i przepisy każdego Państwa, jeżeli niniejsza Umowa nie zawiera postanowień odrębnych. Ponadto należy stosować postanowienia tych obecnych i przyszłych międzynarodowych Konwencyj, do których przystąpiły lub przystąpią obie Umawiające się Strony.

2. W razie wypowiedzenia przez jedną z Umawiających się Stron konwencyj, wymienionych w punkcie 1) lub nieprzystąpienia jednej z Umawiających się Stron do zmian tych konwencyj, Rządy obu Umawiających się Stron porozumieją się zawczasu co do tego, czy mają być stosowane jednak w komunikacji między Polską a Litwą, lub jakie przepisy mają je zastąpić.

3. W bezpośredniej komunikacji kolejowej osobowej, bagażowej, ekspresowej i towarowej między Litwą z jednej strony, a Polską z drugiej strony, stosowane będą aż do czasu przystąpienia Litwy do Międzynarodowych Konwencyj o przewozie osób, bagażu i towarów kolejami żelaznymi z dnia 23 listopada 1933 r., postanowienia artykułów 1—56 i 63 Międzynarodowych Konwencyj o przewozie osób, bagażu i towarów kolejami żelaznymi (KMO i KMT) z dnia 23 października 1924 wraz z ujednostajnionymi postanowieniami dodatkowymi.

4. Taryfy dla bezpośredniej komunikacji i przepisy służbowe dla nich oraz inne postanowienia, dotyczące przewozu osób, bagażu, przesyłek ekspresowych i towarów kolejami obu Umawiających się Stron, będą osobno uzgodnione.

5. Kolejowe przesyłki służbowe obu Umawiających się Stron będą przewożone na podstawie regulaminów, ustalonych dla przewozu przesyłek służbowych przez Międzynarodowy Związek Kolejowy.

Artykuł 2.

Stosunek osób trzecich do niniejszej Umowy.

Osoby trzecie nie mogą wysnuwać żadnych praw z niniejszej Umowy (p. artykuł 22 punkt 1).

Artykuł 3.

Umowne postanowienia o zdawaniu i przyjmowaniu wagonów osobowych, bagażowych, sypialnych, restauracyjnych i pocztowych.

1. Przy przyjmowaniu i zdawaniu wagonów osobowych i bagażowych obowiązuje Umowa o wzajemnym używaniu wagonów osobowych i bagażowych w komunikacji międzynarodowej (RIC) tudzież osobne umowy, zawarte w tym przedmiocie pomiędzy interesowanymi Zarządami kolejowymi.

2. Co do przebiegu wagonów sypialnych i restauracyjnych nastąpi w razie potrzeby osobne porozumienie.

3. Wagony pocztowe obu Umawiających się Stron, obsługujące ruch pocztowy między obu krajami, będą doprowadzone do stacji zdawczo-odbiorczej. Zarządy kolejowe i pocztowe obu Umawiających się Stron porozumieją się w razie potrzeby co do innego uregulowania przebiegu wagonów pocztowych.

Artykuł 4.

Umowne postanowienia o zdawaniu, przyjmowaniu i używaniu wagonów towarowych.

Przy przyjmowaniu, zdawaniu i używaniu wagonów towarowych, opon i innych przyborów ładunkowych obowiązują: Umowa o wzajemnym używaniu wagonów towarowych w komunikacji międzynarodowej (RIV) tudzież osobne umowy, zawarte w tym przedmiocie między zainteresowanymi Zarządami kolejowymi.

Artykuł 5.

Taryfy i dokumenty przewozowe.

1. Przy przewozach, dokonywanych na zasadzie niniejszej Umowy opłaty przewozowe kolei każdego Zarządu nie mogą być wyższe od opłat przewozowych taryf wewnętrznych odnośnego Państwa stosowanych na tych samych warunkach, na tym samym przebiegu i w tym samym kierunku.

2. Bilety, kwity bagażowe, ceduły przewozowe, listy pociągowe i wykazy zdawcze, sporządzane w komunikacji bezpośredniej oraz wszelkie inne dokumenty, zdawane na stacji sąsiedniego Zarządu otrzymują nadruk w języku polskim i litewskim, zaś listy przewozowe muszą mieć ponadto nadruk w języku francuskim; adnotacje odręczne kolei zdającej, sporządza się w języku krajowym tej kolei i przez nią tłumaczy się na język krajowy kolei przyjmującej.

3. Zarządy kolejowe Umawiających się Stron uzgodnią wzory wyżej wymienionych dokumentów.

Artykuł 6.

Sprawność komunikacji.

1. Strony Umawiające się dołożą starań, aby komunikacja kolejowa odbywała się odpowiednio

do potrzeb sąsiedzkiego i tranzytowego ruchu kolejowego.

2. Obie Umawiające się Strony zobowiązują się w szczególności ułożyć rozkłady jazdy w odniesieniu do czasu i kierunku oraz dokonywać przewozu poczty, wypełniać formalności celne, skarbowe i paszportowe w ten sposób, aby przez to był popierany zarówno wzajemny ruch osobowy, bagażowy i towarowy jak i ruch tranzytowy.

3. Obie Umawiające się Strony będą uwzględniać potrzeby komunikacji kolejowej na konferencjach w sprawie rozkładów jazdy. W szczególności skoordynowany będzie czas przybycia i odjazdu pociągów na stacjach zdawczo-odbiorczych oraz uzgodnione będą postoje.

4. O wszelkich zmianach rozkładów jazdy należy zawczasu powiadamiać urzędy pocztowe, celne i administracji ogólnej.

Artykuł 7.

Przejście kolejowe i stacje zdawczo-odbiorcze.

1. Do komunikacji kolejowej między Polską a Litwą będzie służyło przejście Zawiasy—Vievis. Jako stacje zdawczo-odbiorcze na tym przejściu służyć będą na przemian:

Zawiasy po stronie polskiej,
Vievis po stronie litewskiej.

2. Na konferencjach rozkładów jazdy ustalane będzie, która ze stacji wymienionych pod 1) będzie służyła jako stacja zdawczo-odbiorcza dla poszczególnych pociągów i kierunków jazdy w ciągu każdego okresu rozkładu jazdy.

3. Do czasu rozbudowy stacyj Zawiasy i Vievis, ale najpóźniej do 15 maja 1940 roku stacja Landwarów służyć będzie jako stacja zdawczo-odbiorcza.

Artykuł 8.

Używanie i utrzymanie budowli i urządzeń.

1. Polskie i litewskie Zarządy kolejowe przyznają sobie wzajemnie prawo używania budowli i urządzeń, potrzebnych dla komunikacji kolejowej, w myśl postanowień niniejszej Umowy.

2. Będą one, każdy w swoim okręgu, utrzymywały w stanie odpowiadającym przepisom wszystkie budowle i urządzenia, znajdujące się na stacji zdawczo-odbiorczej oraz na odcinku między stacją zdawczo-odbiorczą a punktem stycznym obu sieci.

3. Bliższe warunki, w szczególności ewentualne zmiany odnośnie budowli i urządzeń, należy zgodnie ustalić w miejscowej Umowie dodatkowej (art. 10).

4. O zamierzonym rozpoczęciu robót, wykonywanych na punkcie stycznym obu sieci, należy powiadomić właściwą miejscową władzę administracji ogólnej drugiej Umawiającej się Strony.

5. Interesowane Zarządy kolejowe powinny się porozumiewać co do robót, wychodzących poza ramy bieżącego utrzymania.

Artykuł 9.

Prawo własności urządzeń kolejowych.

Wszelkie budowle i urządzenia, służące dla komunikacji kolejowej, pozostają własnością tego państwa, w którego obrębie się znajdują.

Artykuł 10.

Miejscowe Umowy Dodatkowe.

1. Zarządy kolejowe Obu Umawiających się Stron zawrą umowy dodatkowe, regulujące specjalne stosunki na stacjach zdawczo-odbiorczych oraz na odcinku między tymi stacjami a punktem stycznym obu sieci (Miejscowa Umowa Dodatkowa).

2. Do umów dodatkowych należy dołączyć profile podłużne odcinków od punktu stycznego obu sieci do stacyj zdawczo-odbiorczych oraz plany tych stacyj, na których należy oznaczyć różnokolorowe budowle i urządzenia, służące do wspólnego używania i te, które przekazano sąsiedniemu Zarządowi do wyłącznego używania. Do planów należy dołączyć wykazy budowli i urządzeń, mających służyć do wspólnego używania i tych, które przekazano sąsiedniemu Zarządowi do wyłącznego używania.

Artykuł 11.

Sprawy językowe.

1. Ustne i pisemne porozumiewanie się służbowo na stacji zdawczo-odbiorczej i na odcinku między nią a punktem stycznym obu sieci będzie się odbywało w zasadzie w tym języku, który tam jest urzędowy, ale używanie trzeciego języka jest też dopuszczalne (p. protokół końcowy i art. 28).

2. Pracownikom tego samego Państwa wolno jednak w sąsiednim Państwie porozumiewać się między sobą w ich języku także w stosunkach służbowych.

3. Korespondencja służbowa, telegraficzna i pisemna między Zarządami Centralnymi Stron w sprawach związanych z niniejszą Umową, będzie się odbywała w języku francuskim.

4. Korespondencja pisemna i telegraficzna, pomiędzy stacjami i urzędami Stron odbywać się będzie w języku urzędowym kraju nadawczego i będzie zdawana przez jedną kolej drugiej kolei. Kolej otrzymująca korespondencję tłumaczy ją w razie potrzeby.

5. Interesowane Zarządy kolejowe wprowadzą dla zawiadomień stale powtarzających się w komunikacji kolejowej, wzory dwujęzyczne, obopólnie umówione.

6. Pomieszczenia urzędowe, udzielone na stacji zdawczo-odbiorczej sąsiednim Zarządom do wyłącznego używania, powinny być zaopatrzone dwujęzycznymi napisami, przy czym napis w języku urzędowym miejscowego Zarządu należy umieścić na pierwszym miejscu.

Artykuł 12.

Pracownicy sąsiedniego Państwa na stacji zdawczo-odbiorczej i na odcinku między nią a punktem stycznym obu sieci.

1. Przy wykonywaniu na stacji zdawczo-odbiorczej i na odcinku między nią a punktem stycznym obu sieci specjalnych czynności służbowych, które ze względu na swą istotę wymagają wykonania przez własne organy każdego Zarządu, może sąsiedni Zarząd posługiwać się własnymi pracownikami. Pracownicy ci winni wykonywać czynności służbowe według ustaw i przepisów, obowiązujących Zarząd wysyłający.

2. Do sąsiedniego Państwa mogą być wysyłani pracownicy tylko w liczbie niezbędnie potrzebnej.

3. Personel, używany na najbliższej stacji zdawczo-odbiorczej, znajdującej się po drugiej stronie oraz na szlaku między punktem stycznym obu sieci a stacją zdawczo-odbiorczą powinien być obznajmiony z odnośnymi postanowieniami i przepisami służbowymi i powinien, o ile jest czynny służbowo na stacji zdawczo-odbiorczej sąsiedniego Zarządu, umieć w zakresie potrzeb służbowych porozumieć się w języku urzędowym sąsiedniego Państwa (p. art. 11, punkt 1).

4. Przy ocenie kwalifikacji personelu, używanego w sąsiednim Państwie będą uznawane przepisy i egzaminy tego Zarządu, do którego należy ten personel.

5. Personel w czasie pobytu służbowego w sąsiednim Państwie podlega przy wykonywaniu swej służby zarządzeniom właściwych organów sąsiedniego Zarządu, o ile w myśl postanowień miejscowej umowy dodatkowej są one uprawnione do wydawania takich zarządzeń.

6. Personel w czasie służbowego pobytu w sąsiednim Państwie może być w wyjątkowych przypadkach wezwany także do wykonywania służbowych czynności sąsiedniego Zarządu, o ile na to pozwala służba dla własnego Zarządu.

7. Zarządy Kolejowe obu Umawiających się Stron będą sobie komunikowały co pewien czas nazwiska pracowników, którzy będą wykonywali służbę w sąsiednim Państwie.

8. Czy i którzy pracownicy mają mieszkać w sąsiednim Państwie będzie omówione w miejscowej umowie dodatkowej.

9. Na żądanie właściwego Zarządu, Zarząd sąsiedni zobowiązany jest wycofać każdego swego pracownika ze służby w sąsiednim Państwie.

Artykuł 13.

Pomoc przy wykonywaniu służby.

1. Urzędy i pracownicy Stron Umawiających się, czynni na stacji zdawczo-odbiorczej i na odcinku kolejowym między nią a punktem stycznym obu sieci będą się wzajemnie popierali przy wypełnianiu swych obowiązków służbowych, w szczególności w celu przeszkadzania przekroczeniom i celem ich wykrycia.

2. Władze i Urzędy jednej Umawiającej się Strony, będą udzielały potrzebnej ochrony Urzędom i pracownikom drugiej Umawiającej się Strony, czynnym służbowo na obszarze oznaczonym w punkcie 1) i będą spełniały ich wezwania w tym względzie w takiej samej mierze, jak podobne wezwania swoich własnych Urzędów i pracowników.

3. Właściwe Urzędy Stron, biorących udział w komunikacji kolejowej, będą na bezpośrednie wezwanie Urzędów drugiej Strony dochodziły w odpowiedni sposób, jakim jest stan faktyczny przekroczeń przepisów tej Strony, dotyczących dziedziny kolejowej, pocztowej, celnej, paszportowej lub służbowej, a popełnionych na obszarze oznaczonym w punkcie 1) tego artykułu tudzież będą doręczały wezwania, potrzebne do wdrożenia i przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego.

4. Wydatki w gotówce, powstałe wskutek załatwiania takich wezwań, powinny być przez Urząd wzywający bezpośrednio zwrócone Urzędowi wezwanemu.

Artykuł 14.

Urzędnicy sprawujący nadzór.

1. Każdy z interesowanych Zarządów ma prawo wykonywać przez własnych urzędników nadzór nad czynnościami służbowymi swoich własnych pracowników, dokonywanymi w sąsiednim Państwie.

2. Urzędnicy ci winni się wstrzymywać od wszelkiego mieszania się do służby eksploatacji.

3. Przy przekraczaniu punktu stycznego obu sieci i przy czasowym pobycie tych urzędników w sąsiednim Państwie należy odpowiednio stosować postanowienia artykułu 18.

4. Sąsiednie Zarządy będą sobie wzajemnie podawać do wiadomości nazwiska tych urzędników.

Artykuł 15.

Uchybienia służbowe.

Przy uchybieniach służbowych, dotyczących komunikacji kolejowej, Zarząd kolejowy, w którego okręgu leży miejsce czynu, w razie potrzeby w porozumieniu i z pomocą interesowanego Zarządu sąsiedniego Państwa dochodzi stanu faktycznego. Zarząd Kolejowy podaje go do wiadomości sąsiedniemu Zarządowi, który wyda bezzwłocznie dalsze zarządzenia i powiadomi o ich wyniku drugi Zarząd. Pracownicy nie władający, wedle ich oświadczenia, dostatecznie językiem urzędowym sąsiedniego Państwa, będą przesłuchiwani na ich żądanie w języku urzędowym Państwa wysyłającego.

Artykuł 16.

Ubezpieczenia socjalne i ubezpieczenia od wypadków.

1. Dla ubezpieczeń socjalnych i ubezpieczenia od wypadków pracowników kolejowych, któ-

rych używa się stale lub czasowo w sąsiednim Państwie, są miarodajne wyłącznie przepisy prawne tego Państwa, w obrębie którego ma swą siedzibę Zarząd, przez który ci pracownicy zostali ustanowieni. To samo stosuje się także wówczas, gdy personel jednego Zarządu będzie używany przez drugi Zarząd do wykonywania służbowych czynności.

2. Do przeprowadzenia ubezpieczeń socjalnych i ubezpieczenia od wypadków tudzież do rozstrzygania sporów są właściwymi ubezpieczający, władze administracyjne lub Sądy tego Państwa, którego przepisy prawne w myśl poprzedniego ustępu stosować należy.

3. Zaopatrzenie, przeprowadzone w myśl powyższych postanowień według przepisów prawnych drugiego Państwa, ma pod względem prawno-cywilnej odpowiedzialności przedsiębiorcy taki sam skutek prawny, jak zaopatrzenie przeprowadzone według własnych przepisów prawnych. Z ewentualnym prawem regresu może wystąpić wyłącznie jeden Zarząd kolejowy wobec drugiego.

Artykuł 17.

Opieka w razie choroby.

1. W wypadkach choroby i w innej nagłej potrzebie należy dbać o personel sąsiedniego Zarządu i członków rodziny, żyjących z tym personelem we wspólnym gospodarstwie i przez niego utrzymywanych, tak jak o swój własny personel i jego członków rodziny.

2. Koszty z tego wynikłe zwróci Zarząd, do którego należy personel, Zarządowi udzielającemu pomocy.

3. Dla zwrotu kosztów, w myśl punktu 2), jest potrzebne zaświadczenie lekarza konsultującego, że pomoc lekarska była potrzebna i odpowiadała chorobie lub obrażeniom.

Artykuł 18.

Czasowy pobyt w sąsiednim Państwie.

1. Pracownikom obu Umawiających się Stron, czynnym w służbie na przejściu kolejowym między Polską z jednej strony a Litwą z drugiej strony, dozwala się na podstawie zaświadczenia, wystawionego przez właściwy Urząd na czasowy pobyt na terenie kolejowym, położonym w obrębie sąsiedniego Państwa w czasie służby i w czasie przerw służbowych. Zaświadczenie należy wystawić według umówionego wzoru na okres czasu dostosowany do okoliczności poszczególnego wypadku nie na dłużej jednak niż na jeden rok. Na wyjście poza teren kolejowy, potrzeba zezwolenia miejscowej władzy administracji ogólnej.

2. Pracownikom, wchodzącym w skład drużyny konduktorskiej i parowozowej, wystarczy do przekroczenia punktu stycznego obu sieci, zamiast zaświadczenia, o jakim mowa w punkcie 1) niniejszego artykułu, wpisanie ich nazwisk do raportu z jazdy.

3. Personel winien nosić w obrębie drugiego Państwa ubranie służbowe lub widoczne służbowe odznaki, o ile jest obowiązany je nosić w myśl przepisów w Państwie wysyłającym, lub o ile wchodzi w styczność z publicznością w wykonywaniu służby w sąsiednim Państwie. Broń należy złożyć przed opuszczeniem terenu kolejowego w miejscu, wskazanym w miejscowej umowie dodatkowej.

4. Z zastrzeżeniem rewizji celnej personel ma prawo zabierać ze sobą bez opłaty cła takie przedmioty, które oczywiście są przeznaczone do osobistego użytku jednodniowego podczas służby i podczas jazdy do i ze służby.

5. Personel, czynny w służbie na przejściach kolejowych, będzie przewożony na podstawie zaświadczenia, a drużyna konduktorska i parowozowa na podstawie wpisu do raportu z jazdy, bezpłatnie między stacją zdawczo-odbiorczą a punktem stycznym obu sieci.

6. Wzór zaświadczenia, wymienionego w punkcie 1) niniejszego artykułu, podaje Załącznik A. Zarządy obu Stron będą sobie podawały do wiadomości urzędy, właściwe do wystawiania takich zaświadczeń.

Artykuł 19.

Stały pobyt w sąsiednim Państwie.

1. Pracownikom czynnym służbowo w sąsiednim Państwie i tam mieszkającym oraz członkom ich rodzin tudzież ich służbie domowej, żyjącym z nimi we wspólnym gospodarstwie, dozwala się na podstawie dowodu tożsamości, wizowanego przez właściwą władzę administracji ogólnej sąsiedniego Państwa i wystawionego przez przełożoną władzę pracownika według wzoru podanego w załączniku B i C, na przekraczanie punktu stycznego obu sieci oraz na pobyt w miejscu pełnienia służby. Za miejsce pełnienia służby będzie uważany obszar miejscowości, do którego należy stacja zdawczo-odbiorcza, bliżej oznaczony w miejscowej umowie dodatkowej.

2. Do tych pracowników należy odpowiednio stosować postanowienia punktów 3) i 5) artykułu 18.

Artykuł 20.

Ochrona pracowników sąsiedniego Państwa.

1. Osobom, wymienionym w artykułach 18 i 19 w czasie ich pobytu w sąsiednim Państwie udziela się potrzebnej ochrony. Pracowników należy uważać także w Państwie sąsiednim za urzędników w myśl ustawy karnej. O ile w wypadkach zniewag i obrażeń cielesnych jest obok skargi prywatnej dopuszczalne także wniesienie skargi publicznej, Umawiające się Strony będą w danym razie korzystały z tej możliwości na rzecz czynnych w ich obrębie urzędników sąsiednich Zarządów w takiej samej mierze, jak na rzecz własnych urzędników.

2. Pracownicy, zatrudnieni służbowo w sąsiednim Państwie, korzystają z tytułu ich charakteru służbowego, podczas pobytu w sąsiednim Państwie:

a) z uwolnienia od wszelkiego rodzaju publicznoprawnych świadczeń osobistych i rzeczowych,

b) z uwolnienia od pobieranych tam danin publicznych w takiej mierze, jaka by im przysługiwała, gdyby w sąsiednim Państwie nie mieli ani miejsca zamieszkania, ani miejsca pobytu.

3. Pracownicy, zatrudnieni w sąsiednim Państwie, podlegają pod względem dyscyplinarnego karania ich uchybień służbowych jedynie władzy dyscyplinarnej swych przełożonych władz w Państwie wysyłającym.

Artykuł 21.

Szczególne postanowienia celne.

1. Zarząd celny każdej Strony Umawiającej się będzie, z wyjątkiem wypadków podejrzenia o nadużycia i bez uszczerbku dla praw, które opiera na każdoczesnym ustawodawstwie własnego Państwa, uznawał i pozostawi w stanie nienaruszonym plomby i pieczęcie, założone przez Zarząd celny drugiej Strony na takich towarach, które wysyłane bywają pod dozorem celnym; zastrzega się mu jednak prawo uzupełnienia plomb lub pieczęci przez nałożenie nowych znaków celnych.

2. Przedmioty służące do służbowego użytku Urzędów położonych w sąsiednim Państwie i tam zatrudnionych pracowników będą mogły być wwiezione bez cła, opłat i należności, za urzędowym zaświadczeniem właściwego Urzędu i będą mogły być wywiezione z powrotem do kraju wyjścia bez pobrania cła, opłat i należności.

3. To samo dotyczy przedmiotów przesiedlenia, o ile chodzi o przedmioty używane, przeznaczone do własnego użytku pracowników oraz ich członków rodziny i służby żyjących z nimi we wspólnym gospodarstwie.

4. Części zapasowe, zażądane od obcego Zarządu kolejowego w myśl międzynarodowych konwencji o wzajemnym używaniu wagonów, celem ich wymiany na uszkodzonym taborze, jako też zwracane uszkodzone części, wolne są od cła, opłat i należności, o ile istnieje co do ich przeznaczenia urzędowe zaświadczenie wysyłającego Urzędu.

Artykuł 22.

Odpowiedzialność w wypadkach szkody.

1. Za szkody, spowodowane działaniem sprzecznym z prawem lub zaniedbaniem personelu, czynnego w niniejszej komunikacji, odpowiada Zarząd kolejowy tego Państwa, który dostarczył personelu. Wyjątki będą uzgodnione osobno (p. art. 1 pkt 4).

2. Odpowiedzialność za szkody, wymienione w ustępie 1, określają ustawy i przepisy, obowiązujące w miejscu powstania szkody lub nieszczęśliwego wypadku.

3. W wypadku śmierci lub skaleczenia osób, zniszczenia lub uszkodzenia środków ruchowych lub urządzeń kolejowych na stacji zdawczo-odbiorczej lub na odcinku pomiędzy punktem stycznym obu sieci i stacją zdawczo-odbiorczą, spowodowanych nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów ruchowych i sygnalizacyjnych, odpowiedzialność ponosi ten Zarząd, którego pracownicy nie zastosowali się do odnośnych przepisów. Za personel jednego Zarządu, którego użył drugi Zarząd do wykonywania czynności służbowych, odpowiada jednak ten drugi Zarząd. Jeżeli szkoda, spowodowana została przez pracowników obu Umawiających się Stron, lub gdy ustalenie, kto spowodował szkodę nie jest możliwe, odpowiedzialność ponoszą oba Zarządy w równych częściach.

4. Dochodzenia, jakie należy wdrożyć, powinny być przedsiębrane przez delegatów obu Umawiających się Stron, chyba że druga strona, zawczasu powiadomiona, nie wyśle delegatów na oznaczone miejsce i w odpowiednim czasie. W razie ustalenia szkody należy drugą Umawiającą się Stronę jak najśpieszniej o tym powiadomić. W przypadku stwierdzenia szkody w przesyłkach pocztowych, przewożonych kolejami, należy zaprosić do wzięcia udziału w dochodzeniach przedstawiciela Zarządu pocztowego.

5. Za nieszczęśliwe wypadki, spowodowane złym stanem stacji, szlaków lub parowozów, odpowiada ten Zarząd, do którego obowiązku należy utrzymanie stacji, szlaku lub parowozu.

6. Za nieszczęśliwe wypadki, spowodowane złym stanem wagonów, odpowiada ten Zarząd, który przejął ten wagon ostatnio pod względem technicznym.

7. Za szkody, powstałe z przyczyn siły wyższej koleje wzajemnie odpowiedzialności nie ponoszą. Jeżeli szkoda powstała z powodu przypadku, który nie jest uważany za siłę wyższą, odpowiedzialność ponosi ten Zarząd kolejowy, na którego odcinku szkoda powstała. Jednakże każdy Zarząd kolejowy, o ile chodzi o personel i materiały, ponosi sam szkodę, powstałą z takiego przypadku w czasie przejazdu pociągu pomiędzy punktem stycznym obu sieci, a stacją zdawczo-odbiorczą.

8. Każda Umawiająca się Strona ma prawo regresu do Umawiającej się Strony Drugiej, jeżeli została zobowiązana prawomocnym wyrokiem sądowym do wynagrodzenia szkody, za którą na podstawie wyżej wymienionych przepisów druga Strona ponosi odpowiedzialność całkowicie lub częściowo. Prawo regresu istnieje również, jeżeli obie Umawiające się Strony umówiły się, że jedna z nich ma załatwiać reklamacje o wynagrodzenie szkód, chociaż druga Umawiająca się Strona odpowiada za szkodę całkowicie lub częściowo.

9. Ugody, uznania lub wyroki zaoczne mają moc obowiązującą względem Zarządu tylko wtedy,

gdy on się na nie zgodził, lub gdy na zapytanie mimo upomnienia, nie złożył oświadczenia w terminie odpowiednio oznaczonym.

Artykuł 23.

Odprawa celna i kontrola paszportów.

1. Odprawa celna oraz kontrola dewizowa i paszportowa odbywa się w obrębie własnego Państwa.

2. Do odprawy celnej, kontroli dewizowej i paszportowej będą przeznaczone na przejściu kolejowym Zawiasy — Vievis po stronie polskiej Zawiasy, zaś do czasu jej przystosowania stacja Landwarów, a Vievis po stronie litewskiej.

3. Oprócz wyżej wymienionej stacji odprawy celnej, kontroli dewizowej i paszportowej, mogą być wyznaczone inne po uprzednim powiadomieniu drugiej Umawiającej się Strony we właściwym czasie.

4. Każda Umawiająca się Strona ma prawo posyłać swych pracowników w pociągach przechodzących punkt styczny obu sieci do najbliższej stacji postoju w sąsiednim Państwie i z powrotem, w celu wykonywania we własnym Państwie aż do punktu stycznego obu sieci nadzoru celnego, kontroli dewizowej i paszportowej. Do pracowników tych należy odpowiednio stosować postanowienia artykułu 18.

Artykuł 24.

Wykonywanie służby ruchu między punktem stycznym obu sieci a stacją zdawczo-odbiorczą oraz na stacji zdawczo-odbiorczej.

1. Między punktem stycznym obu sieci a stacją zdawczo-odbiorczą Zarząd sąsiedni będzie prowadził ruch pociągów, służących do wzajemnej komunikacji kolejowej za zwrotem kosztów prowadzenia pociągu (p. artykuł 33).

2. Poza tym służbę na szlaku między punktem stycznym obu sieci a stacją zdawczo-odbiorczą, jak również całą służbę na stacji zdawczo-odbiorczej, wykonywać będzie zasadniczo Zarząd miejscowy. Wyjątek stanowi służba związana ze zdawaniem wagonów i towarów, oraz, o ile nastąpi osobne w tym względzie porozumienie, służba ekspedycyjna (p. artykuł 12).

3. Zestawianie, oczyszczanie, oświetlanie i ogrzewanie pociągów będzie ustalone na podstawie porozumienia interesowanych Zarządów kolejowych.

4. Dla ustawienia wagonów w pociągu miarodajne są przepisy ruchu Zarządu, prowadzącego ruch pociągu.

5. Szczegóły używania stacji zdawczo-odbiorczej pod względem ruchu oraz szczegóły zdawania i przejmowania wagonów, bagażu i towarów, wykonywania służby przetokowej i zatrudniania obcego personelu, jak również szczegóły prowadzenia ruchu pociągów na szlaku między punktem stycznym obu sieci, a stacją zdawczo-odbiorczą i na samej stacji zdawczo-odbiorczej, zostaną uregulowane w miejscowej umowie dodatkowej. Sporządzanie i używanie dokumentów zdawczych (wykazy pociągowe, wykazy ładunkowe, wykazy zdawcze, bagażowe i towarowe itd.) zostanie oddzielnie omówione.

6. W jakiej mierze wolno będzie w drodze wyjątku używać parowozów pociągowych Zarządu sąsiedniego do przetaczania wagonów na stacji zdawczo-odbiorczej, zostanie uregulowane w miejscowej umowie dodatkowej.

7. Parowozy, które będą używane na obcej kolei winny odpowiadać urządzeniom technicznym tej kolei. W razie potrzeby dokonania mniejszych napraw obcych parowozów, pomocy udziela stacja zdawczo-odbiorcza (patrz art. 34).

8. Zarządy kolejowe dostarczą sobie wzajemnie zawczasu i bezpłatnie przepisów, okólników i podręczników, potrzebnych dla wykonywania służby na przejściu kolejowym. W nagłych wypadkach może zawiadowca stacji zdawczo-odbiorczej zwrócić się w tym względzie bezpośrednio do zawiadowcy sąsiedniej stacji drugiego Zarządu.

9. Zarząd sąsiedni należy zawiadamiać zawczasu o wszystkich zmianach, dotyczących wykonywania służby na przejściu kolejowym i to tak, aby Zarząd ten miał możność pouczyć swój personel. W szczególności należy podawać do wiadomości zmiany przepisów ruchu, jako też zmiany w urządzeniach na stacji zdawczo-odbiorczej i na szlaku między tą stacją a punktem stycznym obu sieci, o ile zmiany te mają znaczenie dla wykonywania służby.

Artykuł 25.

Ogrzewanie, oczyszczanie i oświetlanie budowli i urządzeń.

1. Ogrzewanie, oczyszczanie, oświetlanie itp. budynków i innych urządzeń, służących do wzajemnej komunikacji, należy do Zarządu miejscowego.

2. Odchylenia będą uzgadniane w miejscowej umowie dodatkowej.

Artykuł 26.

Przeszkody w ruchu i przewozach.

1. Interesowane Zarządy kolejowe powinny wzajemnie zawiadamiać siebie o wszystkich przeszkodach w ruchu i w przewozach, które utrudniałyby komunikację przez przejście kolejowe, lub ją uniemożliwiały. W razie potrzeby mają się one porozumieć jak należy przeszkody te usunąć.

2. Urzędy sąsiedniego Zarządu, do których należy w razie przeszkód w ruchu wysyłać przepisane zawiadomienia, wyznaczone zostaną w miejscowej umowie dodatkowej.

Artykuł 27.

Udzielanie pomocy w razie wypadków i przeszkód w ruchu.

1. Zarządy kolejowe będą sobie udzielały nawzajem, na żądanie, pomocy w razie wypadków kolejowych i przeszkód w ruchu na ich szlakach i stacjach.

2. Pociągi ratownicze i ich załoga przechodzą punkt styczny obu sieci bez formalności celnych i paszportowych na zasadzie wpisu do raportu z jazdy, powinny jednak zatrzymać się na punkcie stycznym obu sieci celem przyjęcia konwoju i powinny wrócić niezwłocznie po udzieleniu pomocy.

3. Interesowane Zarządy kolejowe uzgodnią w miejscowej umowie dodatkowej miejsce, do którego mają sobie udzielić pomocy oraz dalsze szczegóły udzielenia pomocy.

4. Pociąg ratowniczy będzie w zasadzie konwojowany aż do miejsca wypadku przez urzędnika Zarządu, w którego okręgu wypadek się zdarzył. O ile zwłoka groziłaby niebezpieczeństwem, może objąć konwojowanie również urzędnik Zarządu udzielającego pomocy. Urzędnik taki odpowiada za zachowanie przepisów bezpieczeństwa ruchu; w tym względzie personel pociągu ratowniczego ma stosować się do jego zarządzeń służbowych.

5. Kierownik załogi pociągu ratowniczego powinien przy pracach ratunkowych i uprzątaniu toru działać wedle wskazówek kierownika prac ratunkowych na miejscu wypadku.

6. Parowóz Zarządu sąsiedniego może być użyty przez Zarząd miejscowy do udzielania pomocy jedynie wtedy, gdy to jest możliwe bez ujmy dla ruchu pociągów Zarządu sąsiedniego.

Artykuł 28.

Zgłaszanie pociągów.

1. Zgłaszanie pociągów między posterunkami, które są położone po obu stronach punktu stycznego obu sieci, które będą wskazane w miejscowej umowie dodatkowej, powinno odbywać się według przepisów Zarządu prowadzącego ruch pociągu i w jego języku urzędowym. To samo stosuje się przy wydawaniu personelowi pociągu pisemnych wskazówek i rozkazów.

2. Odchylenia od powyższego należy ustalić w miejscowej umowie dodatkowej.

Artykuł 29.

Przewody telegraficzne, telefoniczne i blokowe.

1. Wszystkie kolejowe przewody telegraficzne, telefoniczne i inne tym podobne, kończą się na stacji zdawczo-odbiorczej lub na najbliższej stacji znajdującej się po drugiej stronie.

2. Personel Zarządu sąsiedniego, pełniący służbę na stacji zdawczo-odbiorczej, ma prawo między stacją zdawczo-odbiorczą a najbliższą stacją, znajdującą się po drugiej stronie, korzystać bezpłatnie w celach służbowych z kolejowych urządzeń telegraficznych i telefonicznych dla komunikacji przez przejścia kolejowe.

3. Pomiędzy najbliższymi stacjami, które się znajdują po obu stronach punktu stycznego obu sieci powinny w zasadzie znajdować się:

a) przewód telegraficzny dla ogólnej wymiany telegramów służbowych,

b) przewód dla zgłaszania pociągów,

c) w razie potrzeby przewód telefoniczny międzystacyjny, przewód dzwonkowy, oraz gdzie urządzona jest blokada liniowa, przewody blokowe. Odchylenia mogą być uzgodnione w miejscowej umowie dodatkowej.

4. W miejscowej umowie dodatkowej należy uregulować okresy czasu, w których są obsadzone aparaty telegraficzne i telefoniczne, postępowanie przy podawaniu telegramów służbowych oraz postępowanie przy zgłaszaniu i usuwaniu przeszkód w działaniu przewodów.

Artykuł 30.

Pomieszczenia służbowe, dyżurne i noclegowe. Parowozownia.

1. Kolej właścicielka oddaje do dyspozycji obcego Zarządu potrzebne do umieszczenia personelu tego Zarządu pomieszczenia służbowe, dyżurne i noclegowe oraz stoiska potrzebne do pomieszczenia parowozów. Pomieszczenia służbowe, dyżurne i noclegowe powinny być dostatecznie oświetlone, ogrzane i umeblowane oraz dawać pewność zdrowego w nich pobytu.

2. W lokalach mieszkalnych lub w ich pobliżu powinna być dana personelowi możność korzystania z urządzeń do gotowania i mycia się.

3. Szczegóły powinny być uregulowane w miejscowych umowach dodatkowych.

Artykuł 31.

Godziny urzędowe załatwiania czynności zdawczo-odbiorczych.

1. Dla stacji zdawczo-odbiorczej należy uzgodnić godziny urzędowe dla zdawania i przyjmowania pociągów towarowych z uwzględnieniem potrzeb komunikacji, sprawności urządzeń kolejowych i rozkładu jazdy pociągów.

2. Zdawanie i przejmowanie pociągów towarowych nie będzie się odbywało w następujące dnie świąteczne: Nowy Rok, pierwszy i drugi dzień Wielkiejnocy, Zesłanie Ducha Świętego i Bożego Narodzenia oraz w dniu 3 maja i 11 listopada, jako święta narodowe Polski, tudzież w dniu 16 lutego i 8 września, jako święta narodowe Litwy.

3. Wyjątki od powyższego, jak również ruch pociągów towarowych w niedziele i inne dnie świąteczne uregulują, zgodnie z potrzebą, Zarządy sąsiednie.

Artykuł 32.

Przesyłanie kolejowej korespondencji służbowej.

1. Przesyłanie wzajemnej kolejowej korespondencji służbowej (telegraficznej, telefonicznej i listowej), jak również przewóz druków kolejowych (bilety, taryfy itp.) wolne są od opłaty, o ile użyte będą do tego urządzenia kolejowe. To samo stosuje się do pieniędzy służbowych celem wywozu dochodów uzyskanych na stacji zdawczo-odbiorczej dla sąsiednich Zarządów.

2. Służbową korespondencję Zarządów kolejowych będzie Zarząd sąsiedni na stacji zdawczo-odbiorczej za wykazem zdawczym przyjmował i przesyłał ją dalej.

Artykuł 33.

Odszkodowanie za świadczenia przy prowadzeniu pociągów.

1. Jeżeli nie nastąpi porozumienie między Zarządami kolejowymi obu Umawiających się Stron co do wyrównania w naturze, Zarząd miejscowy będzie uiszczał Zarządowi sąsiedniemu za świadczenia przy prowadzeniu pociągów, odszkodowanie, obliczone na podstawie wykonanych pociągo-kilometrów.

2. Stawki kosztów pociągo-kilometra pociągów uzgodnione zostaną między Centralnymi Zarządami Kolejowymi i będą badane w miarę potrzeby co roku.

3. Przy obliczaniu pociągo-kilometrów miarodajną jest długość szlaku od punktu stycznego obu sieci do środka stacji zdawczo-odbiorczej.

4. Pociągo-kilometry, wykonane przez pociągi i wagony ratownicze, parowozy pomocnicze i pługi odśnieżne oblicza się oddzielnie (p. art. 27).

5. Koszty pociągu ratowniczego ponosi Zarząd, którego urzędnicy zażądali tego pociągu. Liczyć się będzie koszty własne wraz z kosztami za materiał ratunkowy oraz za personel ratowniczy za okres czasu od wysłania pociągu ze stacji macierzystej aż do powrotu na tę stację z doliczeniem 10% dodatku na administrację. To samo stosuje się przy wysyłaniu parowozów pomocniczych i pługów odśnieżnych.

Artykuł 34.

Wynagrodzenia za korzystanie z urządzeń i za szczególne świadczenia Zarządu sąsiedniego.

1. Zarząd sąsiedni powinien płacić wynagrodzenie tylko za używanie urządzeń na stacji zdawczo-odbiorczej, które służą wyłącznie do jego celu. To samo stosuje się do wynagrodzenia za świadczenia personalne. Wynagrodzenia te zostaną uzgodnione w miejscowej umowie dodatkowej i będą badane w miarę potrzeby co roku.

2. Koszty własne za oświetlenie, ogrzewanie i oczyszczanie, dokonane do wyłącznych celów służbowych Zarządu sąsiedniego, będą obliczane z doliczeniem 10% dodatku na administrację.

3. W razie dokonania na stacji zdawczo-odbiorczej małych napraw parowozów i narzędzi Zarządu sąsiedniego, przez Zarząd stacji zdawczo-odbiorczej, należy obliczać Zarządowi sąsiedniemu koszty własne z doliczeniem dodatku na administrację w wysokości 10% od kosztów zużytych materiałów, oraz 100% od kosztów robocizny.

4. W miejscowej umowie dodatkowej należy ustalić czy i na jakich warunkach wydawane będą Zarządowi sąsiedniemu na stacji zdawczo-odbiorczej materiały eksploatacyjne (paliwo, światliwo, smary itp.). Należy za nie liczyć koszty własne z 10% dodatkiem na administrację.

Artykuł 35.

Koszty przerwy ruchu.

W razie przejściowej przerwy ruchu kolejowego nie ustaje obowiązek ponoszenia tych kosztów, które powstają także podczas trwania tej przerwy.

Artykuł 36.

Wynagrodzenie za inne świadczenia.

1. Za świadczenia Zarządu miejscowego dla Zarządu sąsiedniego, nie wyszczególnione w Umowie niniejszej, Zarząd sąsiedni zwróci Zarządowi miejscowemu jego koszty własne.

2. O ile w Umowie niniejszej nie uzgodniono wyraźnie zapłaty dodatku na administrację, zrzekają się go obie Umawiające się Strony.

Artykuł 37.

Nowe budowle i urządzenia.

1. Zarządy kolejowe Stron Umawiających się powinny od wypadku do wypadku porozumiewać się co do wznoszenia nowych budowli i urządzeń koniecznych dla wzajemnej komunikacji kolejowej, jak również co do zmian, uzupełnień i rozwoju istniejących budowli wraz z urządzeniami, potrzebnych Zarządowi sąsiedniemu do wyłącznego używania.

2. Jednocześnie należy się ułożyć co do czynszu najmu. Koszty wykonania ponosi w każdym wypadku Zarząd miejscowy.

Artykuł 38.

Wyrównanie rachunków.

1. Rachunki na sumy, przypadające do zapłaty na podstawie Umowy niniejszej, należy

wzajemnie sobie przedkładać kwartalnie i to najpóźniej do połowy następnego kwartału (p. artykuły 33 i 39). Wypłatę należy uskuteczniać w przeciągu 30 dni po otrzymaniu rachunku. W razie zwłoki w zapłacie należy płacić 6 od sta rocznie tytułem odsetek za zwłokę.

2. Kwestionowanie rachunków nie może opóźniać wypłaty. Wynikające z zakwestionowania rachunku obciążenia i zapisanie na dobro należy przeprowadzić w następnym rachunku. Zapłata rachunku nie stanowi uznania jego słuszności. Prawo do badania na miejscu załączników do rachunków i do podnoszenia dalszych roszczeń pozostaje nienaruszone. W przedmiocie tego badania należy sporządzić protokół, który podpiszą przedstawiciele obu Zarządów kolejowych.

3. Prawo do badania wygasa w ciągu 6 miesięcy po otrzymaniu rachunku przez Zarząd obowiązany do zapłaty. Prawo naczelnych Władz obu Zarządów do podnoszenia zarzutów i po tym terminie pozostaje nienaruszone.

4. Zarządy kolejowe ręczą za wypłatę wynagrodzeń, należnych od innych Urzędów, wykonywających służbę na przejściach kolejowych i pośredniczą w wypełnianiu takich zobowiązań.

5. Wypłaty salda z niniejszych rozrachunków należy dokonywać w walucie wierzyciela, o ile Centralne Zarządy kolejowe nie umówią się inaczej.

6. Centralne Zarządy kolejowe obu Umawiających się Stron w razie potrzeby porozumieją się w celu możliwego uniezależnienia wypłat od ewentualnych wahań walutowych.

Artykuł 39.

Rozrachunek z wpływów przewozowych, należności wagonowych i innych.

Obrachunki, dotyczące wpływów z przewozów, należności wagonowych oraz innych należności, które są lub będą osobno omówione, dokonywane będą na podstawie odrębnych umów, zawieranych przez interesowane Zarządy kolejowe.

Artykuł 40.

Wyrównanie wzajemnych należności.

Do wzajemnego wyrównywania należności, wynikających z niniejszej komunikacji lub z innych komunikacji, w jakich uczestniczą Polska i Litwa, mogą być zgłaszane tylko sumy, które są związane z przewozami kolejowymi na liniach polskich albo litewskich. Zarachowywanie innych sum nie jest dozwolone.

Artykuł 41.

Sąd rozjemczy.

1. Spory, wynikające z niniejszej Umowy lub z miejscowych umów dodatkowych, rozstrzyga Sąd rozjemczy, jeżeli sporów tych nie można załatwić w drodze korespondencyjnej lub na wspólnych konferencjach. W skład Sądu wchodzą: Przewodniczący, mianowany przez Rządy obu Umawiających się Stron i po jednym sędzim rozjemczym, mianowanym przez każdą ze Stron Umawiających się. Sąd rozjemczy będzie się zbierał tylko od wypadku do wypadku na żądanie jednej z Umawiających się Stron. Gdyby Rządy Umawiających się Stron nie mogły się zgodzić na osobę Przewodniczącego, zwrócą się one do Prezydenta Kolei Szwajcarskich o wyznaczenie przewodniczącego fachowego spośród obywateli trzeciego Państwa.

2. Każda Umawiająca się Strona zapłaci należności mianowanego przez nią sędziego rozjemczego. Należytości Przewodniczącego i koszty ogólne Sądu rozjemczego pokryją obie Umawiające się Strony po połowie.

3. O procedurze i miejscu rozprawy rozstrzyga Sąd rozjemczy; w braku zgody w tym względzie, rozstrzyga Przewodniczący.

Artykuł 42.

Rewizja oraz zmiany Umowy.

1. Każda ze Stron Umawiających się może raz w roku kalendarzowym przedstawić drugiej Umawiającej się Stronie wniosek o rewizję niniejszej Umowy.

2. Strona, która przedstawiła wniosek o zmianę, powinna drugiej Stronie przedłożyć odpowiedni projekt. Strona przeciwna powinna najpóźniej w przeciągu dwóch miesięcy zająć co do tego stanowisko i może przedstawić kontrprojekt. Następnie powinny być rozpoczęte rokowania.

Artykuł 43.

Język Umowy.

Umowę niniejszą sporządzono w języku polskim i litewskim w dwóch egzemplarzach, przyczym każda Strona Umawiająca się otrzymuje po jednym egzemplarzu w polskim i litewskim języku. Tekst polski i litewski są jednakowo miarodajne.

Artykuł 44.

Wejście w życie i czas trwania Umowy.

Umowa niniejsza będzie ratyfikowana. Dokumenty ratyfikacyjne zostaną wymienione jak najrychlej w Kaunas. Umowa wejdzie w życie w pierwszym dniu miesiąca, następującego po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych i będzie obowiązywała aż do upływu sześciomiesięcznego okresu od daty notyfikacji jednej z Umawiających się Stron o wypowiedzeniu Umowy. Na dowód czego wyżej wymienieni Pełnomocnicy podpisali niniejszą Umowę i wycisnęli na niej swe pieczęcie.

Warszawa, dnia 25 maja tysiąc dziewięćset trzydziestego ósmego roku.

L. S. *J. Szembek* L. S. *K. Škirpa*

PROTOKÓŁ KOŃCOWY.

Przy podpisaniu niniejszej Umowy Pełnomocnicy obu Umawiających się Stron ugodzili się na następujące postanowienia:

A. Do artykułu 2.

Każda z Umawiających się Stron dołoży starań, aby niniejsza Umowa była wykonywana przez Zarządy kolei prywatnych, biorące udział w polsko-litewskiej komunikacji kolejowej. Te Zarządy kolejowe mogą bezpośrednio dochodzić jeden u drugiego praw, przyznanych kolejom w niniejszej Umowie.

W przypadku zmiany w prowadzeniu eksploatacji kolei, Strona, u której zmiana zaszła, zobowiąże następców prawnych do wykonywania postanowień niniejszej Umowy.

B. Do artykułu 7.

a) Przejście kolejowe, które ma być otwarte na podstawie artykułu 7, należy na mocy niniejszej Umowy otworzyć dla ruchu kolejowego, skoro tylko zawartą zostanie miejscowa umowa dodatkowa (p. artykuł 10).

b) Jeżeli stacja Zawiasy zostanie przystosowaną do czynności zdawczo-odbiorczych przed 15 maja 1940 r. może służyć do tego celu, choćby stacja Vievis nie została przed tym terminem rozbudowana.

C. Do artykułu 11.

Używanie języka trzeciego nie powinno utrudniać wykonywania służby.

D. Do artykułu 20.

Istnieje zgoda co do następujących punktów:

a) Zwolnienie od danin publicznych nie odnosi się do opłat celnych (p. artykuły 18 i 21), monopolowych i innych opłat spożywczych.

b) Naruszeń ustaw celnych, podatkowych i dewizowych tudzież przepisów paszportowych i przepisów o zakazie lub ograniczeniu przywozu i wywozu nie uważa się za czyny popełnione w wykonywaniu służby.

c) O wdrożeniu ścigania karnego przeciw pracownikowi, zajętemu w sąsiednim Państwie, należy niezwłocznie zawiadomić przełożoną władzę służbową ściganego.

E. Do artykułu 22.

Protokół ze wspólnych dochodzeń powinien być podpisany przez delegatów obu Stron.

F. Do artykułu 24.

Oba Zarządy kolejowe dołożą starań, aby we wzajemnej komunikacji kolejowej były dołączane do przesyłek towarowych przepisane dokumenty celne, które mają być wręczane urzędowi celnemu Państwa sąsiedniego. O ile sprawa tych dokumentów nie będzie uregulowana inaczej przez Zarządy Celne obu Umawiających się Stron, należy do przesyłek towarowych dołączać dwa egzemplarze deklaracji celnej nadawcy (deklaracji pierwotnej).

Poza tym kolej prowadząca ruch przez punkt styczny obu sieci powinna po przybyciu każdego pociągu, w którego skład, oprócz wagonu służbowego, wchodzi co najmniej jeden wagon naładowany, wręczyć urzędowi celnemu drugiego Państwa jeden egzemplarz wykazu zdawczego oraz jeden egzemplarz wykazu ładunkowego na każdy wagon, zawierający przesyłki zbiorowe.

Bagaże powinny być zgłoszone urzędowi celnemu przez wręczenie bagażowego wykazu zdawczego w jednym egzemplarzu.

G. Do artykułu 40.

Zarządy Kolejowe obu Umawiających się Stron ustalą we wzajemnym porozumieniu Biura Rozrachunkowe, za których pośrednictwem będą przeprowadzane wyrównania wzajemnych długów i wierzytelności.

Warszawa, dnia 25 maja tysiąc dziewięćset trzydziestego ósmego roku.

L. S. *J. Szembek* L. S. *K. Škirpa*

Załącznik A.
Priedėlis A.

Do artykułu 18.
Prie 18 str.

Strona przednia
Pirmoji pusė

ZAŚWIADCZENIE Nr..........
LIUDYJIMAS Nr..........

Ważne do..193..... r.
Galioja ligi 193.......... m...................... mėn.........d.

P. ....
(Nazwisko) (Stanowisko służbowe)

P. ....
(Pavardė) (Tarnybinė padėtis)

jest czynny służbowo w ruchu sąsiedzkim między Polską a Litwą na odcinku (ach)..................
eina pareigas Lietuvos-Lenkijos kaimyniniame susisiekime ruože (uose)
....i na stacji ....
ir .... stotyje.

Pieczęć urzędowa
Įstaigos antspaudas

..................................dnia.......................... 193......r.
193..................................m.......................... mėn.........d.

Urząd ....
Įstaiga

....
Podpis posiadacza
Savininko parašas

....
Podpis urzędnika wystawiającego zaświadczenie.
Liudyjimą išduodančio valdininko parašas.

Załącznik A.
Priedėlis A.

Do artykułu 18.
Prie 18 str.

Strona odwrotna
Antroji pusė

UWAGA.

Zaświadczenie należy zwrócić Urzędowi, który je wydał, gdy posiadacz nie jest już czynny w ruchu sąsiedzkim, a w każdym razie po upływie terminu ważności zaświadczenia.

PASTABA.

Liudyjimas turi būti grąžintas jį išdavusiai įstaigai, kai savininkas nebeina pareigų kaimy niniame susisiekime, tačiau, kiekvienu atveju liudyjimo galiojimo laikui pasibaigus.

Uwaga: Zaświadczenie należy sporządzić na brązowym kartonie.

Pastaba: Liudyjimas turi būti iš rudo kartono.

Załącznik B.
Priedėlis B.

Do artykułu 19.
Prie 19 str.

Strona przednia
Pirmoji pusė

Barwy państwowe
Valstybinės spalvos

DOWÓD TOŻSAMOŚCI Nr..........
ASMENS LIUDYJIMAS Nr..........

Ważny do.. 193.....r.

Galioja ligi 193..............m.. mėn.........d.

Pieczęć urzędowa
Įstaigos antspaudas

P. ....
(Stanowisko służbowe) (Nazwisko)
(Tarnybinė padėtis) (Pavardė)

Fotografia
Fotografija

zamieszkały w ....
gyvena

jest czynny służbowo jako..
eina pareigas

na stacji ....
stotyje

Urząd ....
Įstaiga

Pieczęć urzędowa
Įstaigos antspaudas

....
Podpis posiadacza
Savininko parašas

....
Podpis urzędnika wystawiającego dowód tożsamości.
Asmens liudyjimą išduodančio valdininko parašas.

Załącznik B.
Priedėlis B.

Do artykułu 19.
Prie 19 str.

Strona odwrotna
Antroji pusė

Data urodzenia ....
Gimimo laikas

Miejsce urodzenia ....
Gimimo vieta

Wzrost ....
Ūgis

Włosy ....
Plaukai

Oczy ....
Akys

Twarz ....
Veidas

Szczególne znaki ....
Ypatingos žymės

UWAGA.

Dowód tożsamości należy zwrócić Urzędowi, który go wydał, gdy posiadacz nie ma już służbowego zamieszkania w sąsiednim Państwie, a w każdym razie po upływie terminu ważności dowodu tożsamości.

PASTABA.

Asmens liudyjimas turi būti grąžintas jį išdavusiai įstaigai tuo atveju, kai savininkas nebeturi tarnybinės gyvenamosios vietos kaimyninėje Valstybėje, tačiau, kiekvienu atveju asmens liudyjimo galiojimui pasibaigus.

Uwaga: Dowód należy sporządzić na zielonym kartonie.
Pastaba: Liudyjimas turi būti žalio kartono.

Załącznik C.
Priedėlis C.

Do artykułu 19.
Prie 19 str.

Strona przednia
Pirmoji pusė

Barwy państwowe
Valstybinės spalvos

Fotografia
Fotografija

Pieczęć
urzędowa
Įstaigos
antspaudas

DOWÓD TOŻSAMOŚCI Nr............
ASMENS LIUDYJIMAS Nr............

Ważny do.. 193........r.

Galioja ligi 193......... m.. mėn.........d.

Dla ....
(żony, syna, córki, służącej, służącego) *)

P. ....
(žmonai, sūnui, duktei, tarnui, tarnaitei) *)

P. ....
(stanowisko służbowe) (nazwisko)

P. ....
(tarnybinė padėtis) (pavardė)

czynnego służbowo jako ....
einančio pareigas

na stacji ....
stotyje

....
Podpis posiadacza
Savininko parašas

.... dnia .... 193........r.

Pieczęć
urzędowa
Įstaigos
antspaudas

193......................... m.. mėn.........d.

Urząd ....
Įstaiga

....
Podpis urzędnika wystawiającego dowód tożsamości.
Asmens liudyjimą išduodančio valdininko parašas.

*) Niepotrzebne wykreślić.
*) Nereikalingą išbraukti.

Załącznik C.
Priedėlis C.

Do artykułu 19.
Prie 19 str.

Strona odwrotna
Antroji pusė

Data urodzenia ....
Gimimo laikas

Miejsce urodzenia ....
Gimimo vieta

Wzrost ....
Ūgis

Włosy ....
Plaukai

Oczy ....
Akys

Twarz ....
Veidas

Szczególne znaki ....
Ypatingos žymės

Zamieszkały w ....
Gyvena

UWAGA.

Dowód tożsamości należy zwrócić Urzędowi, który go wydał, gdy pracownik, z którym posiadacz dowodu żyje we wspólnym gospodarstwie nie ma już służbowego miejsca zamieszkania w sąsiednim Państwie lub gdy posiadacz dowodu przestanie z tym pracownikiem żyć we wspólnym gospodarstwie, a w każdym razie po upływie terminu ważności dowodu tożsamości.

PASTABA.

Asmens liudyjimas turi buti grąžintas jį išdavusiai staigai tuo atveju, kai pareigonis, su kuriuo gyvena kartu liudyjino savininkas, nebeturi tarnybinės gyvenamosios vietos kaimyninėje Valstybėje arba, kai liudyjimo savininkas nebegyvena kartu su pareigoniu, tačiau, kiekvienu atveju asmens liudyjimo galiojimui pasibaigus.

Uwaga: Dowód należy sporządzić na zielonym kartonie.
Pastaba: Liudyjimas turi būti iš žalio kartono.

Zaznajomiwszy się z powyższą umową oraz protokołem końcowym uznaliśmy je i uznajemy za słuszne zarówno w całości, jak i w każdym z postanowień w nich zawartych; oświadczamy, że są przyjęte, ratyfikowane i potwierdzone i przyrzekamy, że będą niezmiennie zachowywane.

Na dowód czego, wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej.

W Warszawie, dnia 13 czerwca 1938 r.

(—) I. Mościcki

L. S.

Prezes Rady Ministrów

(—) Sławoj Składkowski

Minister Spraw Zagranicznych

(—) Beck

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 1 lipca 1938 r. Nr 44, poz. 363).

460

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 28 czerwca 1938 r.

w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych umowy między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Litewską o komunikacji kolejowej, podpisanej w Warszawie dnia 25 maja 1938 r.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że w wykonaniu art. 44 umowy między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Litewską o komunikacji kolejowej podpisanej wraz z protokołem końcowym w Warszawie dnia 25 maja 1938 r., wymiana dokumentów ratyfikacyjnych powyższej umowy nastąpiła w Kownie dnia 28 czerwca 1938 r.

Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 1 lipca 1938 r. Nr 44, poz. 364).

461

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 28 czerwca 1938 r.

w sprawie zmiany przepisów o stosunku służbowym, uposażeniu i zaopatrzeniu emerytalnym pracowników „Polskiego Monopolu Tytoniowego", „Państwowego Monopolu Spirytusowego", „Polskiego Monopolu Solnego" i „Polskiego Monopolu Loteryjnego".

Na podstawie art. 11 ustawy z dnia 18 marca 1932 r. o utworzeniu państwowego przedsiębiorstwa „Polski Monopol Tytoniowy" (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 240), art. 13 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 czerwca 1932 r. o przedsiębiorstwie „Polski Monopol Solny" (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 497), art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. o monopolu spirytusowym, opodatkowaniu kwasu octowego i drożdży oraz sprzedaży napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. Nr 63, poz. 586) i art. 18 ustawy z dnia 9 lipca 1936 r. o monopolu loteryjnym (Dz. U. R. P. Nr 55, poz. 398) zarządzam co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 3 kwietnia 1935 r. o stosunku służbowym, uposażeniu i zaopatrzeniu emerytalnym pracowników „Polskiego Monopolu Tytoniowego", „Państwowego Monopolu Spirytusowego" i „Polskiego Monopolu Solnego" (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 228), zmienionym rozporządzeniami Ministra Skarbu z dnia 28 marca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 24, poz. 195), z dnia 31 lipca 1936 r.

(Dz. U. R. P. Nr 63, poz. 459) i z dnia 28 grudnia 1936 r. (Dz. U. R. P. z 1937 r. Nr 1, poz. 8), wprowadza się zmiany następujące:

1) § 98 otrzymuje brzmienie:

„§ 98. Pracownikowi, który po upływie co najmniej 10 lat służby zaliczalnej do czasu służby w myśl przepisów § 7 stał się trwale niezdolny do służby, a ponadto utracił bez własnej winy w związku przyczynowym ze służbą trwale co najmniej 95% zdolności do zarobkowania — dolicza się przy wymiarze zaopatrzenia emerytalnego w granicach § 108 — 10 lat do czasu służby, podlegającego normalnemu zaliczeniu do wysługi emerytalnej. W przypadkach, w których utrata zdolności do zarobkowania nie pozostaje w związku przyczynowym ze służbą — doliczenie, o którym mowa wyżej, może nastąpić za zgodą Ministra Skarbu.";

2) w § 108 uchyla się ust. 3, 4 i 5.

§ 2. W rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 28 marca 1936 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 3 kwietnia 1935 r. o stosunku służbowym, uposażeniu i zaopatrzeniu emerytalnym pracowników „Polskiego Monopolu Tytoniowego", „Państwowego Monopolu Spirytusowego" i „Polskiego Monopolu Solnego" (Dz. U. R. P. Nr 24, poz. 195) uchyla się § 2.

§ 3. Emeryci oraz wdowy i sieroty, którym zaopatrzenie emerytalne zostało przyznane przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego z doliczeniem do wysługi emerytalnej okresów służby w byłych państwach zaborczych albo okresów pracy zawodowej, otrzymują to zaopatrzenie od dnia 1 lipca 1938 r. z uwzględnieniem zmian wynikających z § 1 pkt 2) rozporządzenia niniejszego z tym jednak zastrzeżeniem, że z czasu służby w byłych państwach zaborczych osobom tym zalicza się do wysługi emerytalnej tylko okresy rzeczywistej służby, okresów natomiast doliczonych z tytułu korzystniejszego liczenia tej służby nie uwzględnia się; zastrzeżenie to nie dotyczy osób odznaczonych orderem wojskowym „Virtuti Militari" lub „Krzyżem Niepodległości".

Jeżeliby przy zastosowaniu przepisu ustępu poprzedzającego okazało się, że wysługa emerytalna wynosi mniej aniżeli lat 15, wysokość zaopatrzenia emerytalnego określa się według zasad zdania drugiego ustępu drugiego § 108 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 3 kwietnia 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 228).

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 lipca 1938 r.

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 6 lipca 1938 r. Nr 45, poz. 368).

462

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 30 czerwca 1938 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o zniżkach celnych na jabłka, morele, brzoskwinie, arbuzy i sok winogronowy.

Na podstawie artykułu 23 ust. 1 lit. a) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o prawie celnym (Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 610) zarządzam co następuje:

§ 1. Przy przywozie niżej wyszczególnionych towarów pobiera się, za pozwoleniem Ministra Skarbu, cło zniżone w następującej wysokości:

Pozycje i punkty t.c. przywozowej	Nazwa towaru	Cło zniżone od 100 kg, w zł
z 53	Jabłka świeże luzem i we wszelkiego rodzaju opakowaniach, o wadze jednostki opakunkowej powyżej 40 kg, z wyjątkiem jabłek opakowanych indywidualnie i w oddzielnych rzędach, w okresie od 1 do 31 lipca 1938 r. . .	18.—
58 p. 1	Morele świeże, w okresie od 1 do 31 lipca 1938 r.	50.—
58 p. 2	Brzoskwinie świeże, w okresie od 15 lipca 1938 r. do 15 września 1938 r. .	120.—
58 p. 3	Arbuzy świeże—w okresie:	
	a) od 1 lipca 1938 r. do 31 sierpnia 1938 r. .	10.—
	b) od 1 do 15 września 1938 r.	16.—

Pozycje i punkty t.c. przywozowej	Nazwa towaru	Cło zniżone od 100 kg w zł
z 236 p. 1	Sok winogronowy bez cukru, w okresie od 1 lipca 1938 r. do 30 czerwca 1939 r.	52.—

§ 2. (1) Gdy przed wydaniem do wolnego obrotu towaru, wyszczególnionego w § 1, strona nie złożyła podania o udzielenie jej pozwolenia na zastosowanie cła zniżonego, Minister Skarbu może dodatkowo wydać pozwolenie i zarządzić zwrot różnicy pomiędzy należnościami celnymi pobranymi a przypadającymi na zasadzie rozporządzenia niniejszego, jeżeli:

a) przed wydaniem towaru do wolnego obrotu została ustalona, na wniosek strony, tożsamość towaru w sposób określony przepisami wykonawczymi do prawa celnego i jeżeli

b) strona złożyła, w ciągu 30 dni od daty uiszczenia, zakredytowania lub odroczenia należności celnych, podanie o zastosowanie do odprawionego towaru cła zniżonego oraz o zwrot różnicy pomiędzy należnościami celnymi pobranymi a przypadającymi na zasadzie rozporządzenia niniejszego.

(2) W przypadkach, gdy przed podjęciem do wolnego obrotu towaru wymienionego w § 1, strona złożyła podanie o udzielenie jej pozwolenia na zastosowanie cła zniżonego, lecz podjęła towar do wolnego obrotu przed otrzymaniem takiego pozwolenia, Minister Skarbu może zarządzić zwrot różnicy pomiędzy należnościami celnymi pobranymi a przypadającymi na zasadzie rozporządzenia niniejszego, jeżeli, przy zachowaniu przepisu ust. 1 lit. a), strona złożyła podanie o zwrot wspomnianej różnicy w ciągu 30 dni, od daty uiszczenia, zakredytowania lub odroczenia należności celnych, przypadających od danego towaru. Strona powinna przy tym powołać się na poprzednio złożone podanie o wydanie pozwolenia na zastosowanie cła zniżonego albo też na otrzymane, na skutek tego podania, pozwolenie Ministra Skarbu.

(3) Jeżeli strona wniosła zażalenie w sprawie zastosowania taryfy celnej lub przepisów celnych, bieg 30-dniowych terminów, określonych w ust. 1 i 2, rozpoczyna się od daty doręczenia stronie orzeczenia ostatecznego w administracyjnym toku instancyj.

(4) Podania określone w ust. 1 i 2 strona powinna złożyć, dołączając kwit celny, w urzędzie celnym, który dokonał odprawy. Urząd celny prześle otrzymane podanie do Ministerstwa Skarbu wraz z przechowanymi w urzędzie dowodami stwierdzającymi tożsamość towaru.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 6 lipca 1938 r. Nr 45, poz. 369).

463

DECYZJA MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

po porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych, Skarbu, Spraw Wewnętrznych oraz Rolnictwa i Reform Rolnych

z dnia 24 czerwca 1938 r.

ustalająca prawo do ulg przedsiębiorstwa „Zjednoczenie Elektrowni Okręgu Radomsko-Kieleckiego, Sp. Akc. w Warszawie".

Na podstawie art. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o popieraniu elektryfikacji (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 633) ustalam, że spółce: „Zjednoczenie Elektrowni Okręgu Radomsko-Kieleckiego, Sp. Akc. w Warszawie", działającej na mocy uprawnień rządowych: Nr 151 z dnia 28 maja 1931 r. i Nr 339 z dnia 27 października 1937 r., obejmujących całkowity obszar Okręgu Elektryfikacyjnego IX, Radomsko-Kieleckiego, ustalonego rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 18 marca 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 24, poz. 156), służy od dnia ogłoszenia niniejszej decyzji w Monitorze Polskim przez lat 10 (dziesięć) a w zakresie działalności spółki na obszarze określonym w art. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. w sprawie ulg dla przedsiębiorstw przemysłowych i komunikacyjnych (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 329) — przez lat 15 (piętnaście) prawo do korzystania z ulg, wymienionych w art. 2 powołanego rozporządzenia z dnia 27 października 1933 r. o popieraniu elektryfikacji, z wyjątkiem zwolnienia od państwowego podatku gruntowego.

W szczególności ulgi w zakresie państwowego podatku przemysłowego od obrotu po upływie dziesięcioletniego okresu, w ciągu którego cały obrót spółki będzie wolny od tego podatku — przysługiwać będą wspomnianej spółce na przeciąg pozostałych lat pięciu jedynie w odniesieniu do obrotów, uzyskanych z działalności przedsiębiorstwa spółki na obszarze, określonym w art. 5 cytowanego roz-

porządzenia z dnia 22 marca 1928 r. w sprawie ulg dla przedsiębiorstw przemysłowych i komunikacyjnych.

O ile chodzi o państwowy podatek dochodowy, to po upływie dziesięcioletniego okresu, w ciągu którego cały dochód spółki będzie wolny od tego podatku — dochód ten dzielony będzie w ciągu pozostałych pięciu lat na dwie części w stosunku do obrotów, uzyskanych na obszarze określonym w art. 5 powołanego rozporządzenia z dnia 22 marca 1928 r. w sprawie ulg dla przedsiębiorstw przemysłowych i komunikacyjnych i na pozostałym obszarze uprawnień spółki, wymienionych w ustępie pierwszym niniejszej decyzji. Część dochodu podatkowego, przypadająca na obroty uzyskane na obszarze określonym w art. 5 cytowanego rozporządzenia z dnia 22 marca 1928 r. w sprawie ulg dla przedsiębiorstw przemysłowych i komunikacyjnych, będzie korzystała nadal, tj. na pozostałe lat pięć, ze zwolnienia od podatku dochodowego, natomiast pozostała część stanowić będzie podstawę do wymiaru tego podatku.

Ulgi w zakresie opłat stemplowych, przewidziane w art. 2 ust. (1) pkt. 1 i 2 powołanego rozporządzenia z dnia 27 października 1933 r. o popieraniu elektryfikacji, dotyczą pism, sporządzonych od dnia ogłoszenia niniejszej decyzji w Monitorze Polskim.

Z chwilą ogłoszenia tej decyzji wszystkie ulgi, ustalone na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. w sprawie ulg dla przedsiębiorstw przemysłowych i komunikacyjnych (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 329) i ogłoszone postanowieniem z dnia 17 kwietnia 1930 r. (Monitor Polski Nr 114, poz. 164), zostają uchylone. O ile jednak chodzi o opłaty stemplowe, powołane postanowienie z dnia 17 kwietnia 1930 r. będzie stosowane — zgodnie z art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o popieraniu elektryfikacji (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 633) — tylko o tyle, o ile wymieniona spółka akcyjna przed dniem ogłoszenia decyzji niniejszej w Monitorze Polskim uzyskała na mocy powołanego postanowienia prawo do ulg poszczególnych, przewidzianych w art. 6 pkt 1 i 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. w sprawie ulg dla przedsiębiorstw przemysłowych i komunikacyjnych (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 329).

Za Ministra Przemysłu i Handlu:
(—) *Adam Rose.*
Podsekretarz Stanu.

(Przedruk z „Monitora Polskiego" z dnia 4 lipca 1938 r. Nr 149, poz. 270).

464

OBWIESZCZENIE PRZEWODNICZĄCEGO RADY SPÓŁDZIELCZEJ

z dnia 1 lipca 1938 r.

w sprawie czasopisma, przeznaczonego do ogłoszeń rejestrowych spółdzielni, należących do Związku Spółdzielni i Zrzeszeń Pracowniczych Rzeczypospolitej Polskiej.

Na podstawie § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości i Skarbu o rejestrze spółdzielni (Dz. U. R. P. Nr 57 z 1934 r., poz. 504) podaję do wiadomości, iż organem do ogłoszeń rejestrowych spółdzielni, należących do Związku Spółdzielni i Zrzeszeń Pracowniczych Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie, jest wyłącznie czasopismo „Głos Spółdzielczy" w Warszawie.

Przewodniczący Rady Spółdzielczej:
(—) *Dr Całkosiński.*

465

OKÓLNIK C. 150 MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 15 czerwca 1938 r.

L. D. IV. 5780/1/38

w sprawie druków używanych w postępowaniu celnym.

Do

wszystkich Dyrekcyj Ceł, Urzędów Celnych oraz Inspektoratu Ceł w Gdańsku.

W sprawie druków używanych w postępowaniu celnym Ministerstwo Skarbu zarządza, co następuje:

A. Drukami celnymi bezpłatnymi podlegającymi kontroli są:

1) wzór Nr 504 Zgłoszenie celne ustne przywozowe,

2) wzór Nr 505 Pokwitowanie na częściowe uiszczenie należności celnych,

3) wzór Nr 506 Zgłoszenie celne ustne wywozowe,

4) wzór Nr 507 Zgłoszenie celne ustne do odprawy warunkowej,

5) wzór Nr 511 Zaświadczenie na zdeponowane przedmioty w ruchu podróżnych,

6) wzór Nr 523 Zaświadczenie o warunkowej odprawie środków przewozowych.

B. Drukami celnymi płatnymi są:

1) wzór Nr 500 Zgłoszenie celne przywozowe 0,50 zł,

2) wzór Nr 502 Zgłoszenie celne wywozowe 0,30 zł,

3) wzór Nr 512 Zgłoszenie towarów na skład celny 0,30 zł,

4) wzór Nr 525 Poświadczenie wywozu za granicę środków przewozowych 0,50 zł,

5) wzór Nr 538 Wniosek o zezwolenie przepakowania lub dzielenie towarów 0,10 zł,

6) wzór Nr 561 Zgłoszenie ogólne statku 0,05 zł,

7) wzór Nr 561a Zgłoszenie ogólne statku (wkładka) 0,05 zł,

8) wzór Nr 562 Wykaz włazów i skrytek 0,05 zł,

9) wzór Nr 563 Spis prowizji i zasobów okrętowych 0,05 zł,

10) wzór Nr 564 Spis przedmiotów podlegających cłu, przywiezionych przez kapitana i załogę statku 0,05 zł,

11) wzór Nr 565 Konosament zastępczy dla ruchu morskiego 0,02 zł,

12) wzór Nr 569 Zgłoszenie wyjścia statku 0,02,

13) wzór Nr 570 Zgłoszenie ogólne wywozowe (manifest wywozowy) 0,05 zł,

14) wzór Nr 570a Zgłoszenie ogólne wywozowe (wkładka) 0,05 zł,

15) wzór Nr 572 Deklaracja o przyjściu-odejściu statku 0,02 zł,

16) wzór Nr 575 Zaświadczenie dla krajowych łodzi 0,10.

C. Pozostałe niewymienione wyżej druki celne, są drukami bezpłatnymi i niepodlegającymi kontroli.

Odrębne przepisy regulują sprawę druków do przepisów rachunkowo kasowych, oraz druków statystycznych.

Zarządzenia sprzeczne z niniejszym uchyla się.

p. o. Dyrektora Departamentu:
(—) Maksymowicz

466

OKÓLNIK C 151 MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 30 czerwca 1938 r.

L. D. IV. 13207/1/38

w sprawie uzupełnienia wykazu zagranicznych klubów, wystawiających książeczki z przepustkami granicznymi, za które gwarancję złożył Polski Touring Klub.

Do

wszystkich Dyrekcyj Ceł, Urzędów Celnych oraz Inspektoratu Ceł w Gdańsku.

Na skutek podania Polskiego Touring Klubu, Ministerstwo Skarbu uzupełnia wykaz zagranicznych klubów, wystawiających książeczki z przepustkami granicznymi, za które gwarancję złożył Polski Touring Klub (załącznik do okólnika z dnia 6 lutego 1937 r. L. D. IV. 1450/1/37 — Dz. Urzęd. Min. Sk. Nr 4, poz. 121) przez dodanie:

45) Automovil Club de Chile.

za Dyrektora Departamentu:
(—) *Czyżewski*
Naczelnik Wydziału.

467

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 24 czerwca 1938 r.

L. D. V. 7772/4/38

w sprawie zwolnienia od podatku przemysłowego od obrotu sprzedaży eksportowej, dokonanej przez zakłady rzemieślnicze na rachunek Firmy „Centrala Handlowa Rzemiosła" sp. z o. o. w Warszawie.

Do

wszystkich izb skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz wszystkich urzędów skarbowych.

Na podstawie art. 39 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 46, poz. 339) Ministerstwo Skarbu zwalnia od podatku przemysłowego od obrotu sprzedaż eksportową wyrobów rzemieślniczych, dokonaną przez zakłady rzemieślnicze w roku 1938 na rachunek Firmy „Centrala Handlowa Rzemiosła" Sp. z o. o. w Warszawie, ul. Zielna 13 pod warunkiem prowadzenia przez tę Firmę prawidłowych ksiąg handlowych oraz udowodnienia eksportu deklaracjami celnymi.

Obroty zakładów rzemieślniczych, wynikające ze sprzedaży ich wyrobów na eksport, podlegać będą zwolnieniu od podatku na podstawie zaświadczeń wydanych przez „Centralę Handlową Rzemiosła", a przedstawionych właściwym władzom wymiarowym przez zainteresowane zakłady rzemieślnicze łącznie z zeznaniami dla wymiaru podatku przemysłowego od obrotu za rok podatkowy 1938.

Wspomniane zaświadczenia powinny zawierać następujące dane:

a) nazwę firmy, która dostarczyła „Centrali" towaru na eksport,

b) nazwę, ilość, wartość towaru (cenę nabycia) oraz datę jego nabycia,

c) stwierdzenie, iż nabyta przez „Centralę" partia towaru została wywieziona zagranicę z wyszczególnieniem daty wywozu oraz numeru deklaracji celnej.

Powyższa ulga przysługuje z urzędu (bez składania indywidualnych podań) i ma zastosowanie do zakładów rzemieślniczych, prowadzących prawidłowe księgi handlowe w rozumieniu art. 81 ordynacji podatkowej.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Dr Lubowicki.*

468

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 27 czerwca 1938 r.

L. D. V. 3946/4/38

w sprawie zezwolenia pośrednikom handlowym na zatrudnianie absolwentów szkół handlowych.

Do

wszystkich Izb Skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz wszystkich urzędów skarbowych.

Na podstawie postanowień art. 39 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 46, poz. 339) Ministerstwo Skarbu zezwala pośrednikom handlowym, którzy nabyli właściwe świadectwa kategorii II-b) na osobiste zajęcia przemysłowe (część III lit. D taryfy, załączonej do art. 23 ustawy), na zatrudnianie najwyżej **dwóch** absolwentów szkół handlowych wszelkich typów i stopni w okresie lat dwóch od daty ukończenia szkoły, bez obowiązku dopłacenia różnicy ceny świadectwa przemysłowego kat. II-b) na osobiste zajęcie przemysłowe i świadectwa kategorii II dla przedsiębiorstw handlowych (cz. II — lit. A rozdz. VI taryfy).

Ulga powyższa przysługuje z urzędu (bez składania indywidualnych podań) i ma zastosowanie poczynając **od dnia 1 lipca 1938 roku.**

Dyrektor Departamentu:
(—) *Dr Lubowicki.*

469

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 30 czerwca 1938 r.

L. D. V. 2150/1/38

w sprawie wadliwego prowadzenia egzekucji należności obcych wierzycieli.

Do

wszystkich izb skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz wszystkich urzędów skarbowych.

Na podstawie przeprowadzonych dochodzeń w związku z zażaleniem jednego z wierzycieli Ministerstwo Skarbu stwierdziło szereg uchybień przy prowadzeniu egzekucji należności obcych wierzycieli.

Uchybienia te m. in. polegały na:

1) przewlekłym biegu egzekucji, a w szczególności na zbyt długim nierealizowaniu protokółów zajęć ruchomości,

2) niedokonywaniu przez urzędy skarbowe odpowiednich czynności, zmierzających do ustalenia nowego miejsca zamieszkania zobowiązanych, u których dokonano zajęcia ruchomości przed ich przeniesieniem się do nowego miejsca zamieszkania, nieznanego urzędowi skarbowemu.

3) niepociąganiu dozorców do odpowiedzialności karnej w przypadkach popełnienia przez nich przestępstw z art. 282 k. k.

W związku z powyższym Ministerstwo Skarbu, celem uniknięcia na przyszłość powtarzania się tego rodzaju uchybień, zarządza co następuje:

1) Urzędy skarbowe zwrócą uwagę na nadanie należytego biegu egzekucji należności wierzycieli, a w szczególności na szybkie realizowanie protokółów zajęć ruchomości. Stwierdzono bowiem w całym szeregu przypadków, że z powodu nierozpisania w odpowiednim czasie licytacji zajętych ruchomości nie mogła nastąpić ich sprzedaż wobec wyprowadzenia się zobowiązanych (którym oddano pod dozór zajęte ruchomości) w niewiadomym kierunku.

2) Z postanowień § 13 ust. 1 lit. a) oraz § 14 ust. 2 lit. b) P. E. wynika, że wierzyciel obowiązany jest podać we wniosku egzekucyjnym dokładny adres zobowiązanego.

W razie niepodania tego adresu wniosek egzekucyjny, jako nie odpowiadający wymogom § 14 P. E., powinien być zwrócony wierzycielowi bez wykonania (§ 27 ust. 2 instr. egz.).

Jeżeli według podanego przez wierzyciela adresu nie można odnaleźć zobowiązanego, urząd skarbowy nie ma obowiązku przeprowadzania odpowiednich dochodzeń celem ustalenia miejsca zamieszkania zobowiązanego, podanie bowiem wadliwego adresu należy traktować jako niepodanie adresu w ogóle. Ponieważ relacje organów egzekucyjnych o nieodnalezieniu zobowiązanego nie są czynnością egzekucyjną (§ 65 instr. egz.), urząd skarbowy w tych przypadkach zwraca wniosek egzekucyjny z relacją organu egzekucyjnego wierzycielowi w myśl § 33 instruk. egz.

Natomiast jeżeli podany przez wierzyciela adres jest właściwy, a jedynie zobowiązany — po dokonaniu u niego zajęcia ruchomości — zmienił miejsce zamieszkania, obowiązkiem urzędu skarbowego jest przeprowadzenie odpowiednich dochodzeń w kierunku ustalenia nowego miejsca zamieszkania zobowiązanego, celem prowadzenia w tymże miejscu dalszej egzekucji.

3) W razie oddania zajętych ruchomości pod dozór osobie trzeciej (§ 72 ust. (2) P. E.) w protokóle zajęcia ruchomości należy podać imię, nazwisko i adres dozorcy, a dozorca powinien stwierdzić własnoręcznym podpisem

przyjęcie zajętych ruchomości pod dozór. W razie wyjazdu zobowiązanego w niewiadomym kierunku wraz z zajętymi ruchomościami obowiązkiem urzędu skarbowego jest przesłuchanie dozorcy, celem ustalenia miejsca przechowania zajętych ruchomości (o ile oczywiście sam dozorca nie doniósł o zmianie miejsca przechowania ruchomości). Na dozorcy bowiem ciąży w myśl § 72 ust. (2) P. E. obowiązek zawiadomienia urzędu skarbowego o zmianie miejsca przechowania ruchomości.

Jeżeli przesłuchany dozorca nie umie wyjaśnić gdzie znajdują się obecnie zajęte ruchomości, a postępowanie jego wypełnia znamiona przestępstwa z art. 282 k. k. (patrz okólnik z dn. 23/X. 1937 r. w sprawie interpretacji art. 282 k. k. — Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 28, poz. 844) — poborca przekazuje spisany z dozorcą protokół urzędowi skarbowemu, który kieruje protokół do prokuratora celem pociągnięcia winnego do odpowiedzialności karnej.

W razie stwierdzenia braku cech przestępstwa z art. 282 k. k. urząd skarbowy przesyła odpis protokółu wierzycielowi, celem ewentualnego dochodzenia przez tegoż w drodze powództwa cywilnego odszkodowania u dozorcy.

Izby Skarbowe, za pośrednictwem swych organów inspekcyjnych, dopilnują ścisłego przestrzegania przez urzędy skarbowe niniejszego zarządzenia.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Dr Lubowicki.*

470

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 30 czerwca 1938 r.

L. D. V. 14523/4/38

w sprawie stosowania art. 7 ustęp (2) ustawy o państwowym podatku przemysłowym.

Do

wszystkich izb skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz wszystkich urzędów skarbowych.

Ministerstwo Skarbu, po wysłuchaniu opinii Związku Izb Przemysłowo-Handlowych, wyjaśnia, że usztywnianie tkanin jutowych, dokonywane przed uskutecznieniem sprzedaży w przedsiębiorstwach handlowych lub na ich zlecenie w obcych przedsiębiorstwach (pracowniach), należy uważać za przygotowawczą czynność handlową w rozumieniu art. 7 ustęp (2) ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 46, poz. 339).

Czynność usztywniania tkanin jutowych polega na apreturowaniu tj. zwilżaniu wiotkiej tkaniny krochmalem rozpuszczonym w wodzie, ewentualnie z dodaniem niewielkiej ilości chemikaliów, a następnie maglowaniu gorącymi walcami w celu osuszenia usztywnionej tkaniny.

W związku z tym do obrotów przedsiębiorstw handlowych, pochodzących ze sprzedaży tkanin jutowych poddanych usztywnieniu, przed uskutecznieniem sprzedaży, bądź we własnych przedsiębiorstwach handlowych, bądź też na ich zlecenie w obcych przedsiębiorstwach (pracowniach) — mają zastosowanie stawki podatkowe, przewidziane dla przedsiębiorstw handlowych.

Przedsiębiorstwa (pracownie), trudniące się usztywnianiem tkanin jutowych na zlecenie przedsiębiorstw handlowych, należy traktować jako przedsiębiorstwa przemysłowe.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Dr Lubowicki*

471

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 30 czerwca 1938 r.

L. D. VI. 8311/4/38

w sprawie kredytów na podróże służbowe i przesiedlenia rejonowej Kontroli Skarbowej.

Do

wszystkich Izb Skarbowych.

Nawiązując do zarządzenia z dnia 17 lutego 1937 r. Nr D. VI. 604/4/37 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 5, poz. 160) zarządza się wykazywanie w zgłaszanych Ministerstwu Skarbu (Departament VI) zapotrzebowaniach kredytu na nagrody za wykrycie przestępstw akcyzowo-monopolowych także wysokości kredytów na podróże służbowe i przesiedlenia rejonowej Kontroli Skarbowej, które zgłaszają Izby Skarbowe stosownie do zarządzenia z dnia 16 marca 1938 r. Nr B. P. 2704/Gosp/38.

Zarazem przesuwa się termin nadsyłania zapotrzebowań na kredyt na nagrody za wykrycie przestępstw akcyzowo - monopolowych z 8-go na 12-go każdego miesiąca.

Dyrektor Departamentu:
(—) *M. Węgrzynowski.*

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Z MINISTERSTWA SKARBU:

Komunikat

o zaliczeniu kasy Urzędu Skarbowego w Mikołowie do kas typu „A".

Ministerstwo Skarbu zawiadamia, że kasa utworzonego z dniem 1 kwietnia 1938 r. Urzędu Skarbowego w Mikołowie w Województwie Śląskim (Dz. Ust. Śl. Nr 2, poz. 4) została zaszeregowana do kas typu A.

Dla wymienionej kasy Urzędu Skarbowego w Mikołowie otwarte zostało konto czekowe w P. K. O. Nr 300.506.

Komunikat

w sprawie płatności podatków w lipcu 1938 r.

W lipcu są płatne następujące podatki:

1) do dnia 5 lipca — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energii w czasie od 16 do 30 czerwca 1938 r.; do 20 lipca — tenże podatek, pobrany w czasie od 1 do 15 lipca 1938 r.;

2) do dnia 7 lipca — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w czerwcu 1938 r.;

3) do dnia 25 lipca — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za r. 1938, w wysokości podatku przypadającego od obrotu osiągniętego w czerwcu 1938 r. — przez wszystkie przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych obrotach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia, a z innych przedsiębiorstw przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii oraz przemysłowe I — V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe;

4) do dnia 25 lipca — zaliczka kwartalna (za II kwartał) na podatek przemysłowy od obrotu za r. 1938 w wysokości podatku przypadającego od obrotu osiągniętego w ubiegłym kwartale (m-ce kwiecień, maj i czerwiec r. b.) — przez przedsiębiorstwa niewymienione wyżej w p. 3), a prowadzące prawidłowe księgi handlowe.

Ponadto płatne są w lipcu zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności również w lipcu 1938 r.

WYCIĄG Z CEDUŁY URZĘDOWEJ

GIEŁDY PIENIĘŻNEJ W WARSZAWIE

z dnia 6 lipca 1938 roku.

WALUTY	Za	Sprzedaż (Złotych)	Kupno (Złotych)
a) BILETY BANKOWE			
Belgi belgijskie	100 Blg.	90,27	89,80
Dinary jugosłow.	100 Din.	—	—
Dolary Stanów Zjedn.	1 Dol.	5,29½	5,27
Dolary kanadyjskie	1 Dol.	5,27	5,24½
Floreny holenderskie	100 Fl.	293,34	291,60
Franki francuskie	100 Fr.	14,89	14,59
Franki szwajcarskie	100 Fr.	121,80	121,00
Funty angielskie	1 Ł.	26,31	26,15
Funty palestyńskie	1 Ł.	26,20	25,95
Funty tureckie	1 Ł.	—	—
Guldeny gdańskie	100 Gld.	100,25	99,75
Korony czecho-słow.	100 K.	15,00	12,00
Korony duńskie	100 K.	117,55	116,70
Korony estońskie	100 K.	—	—
Korony norweskie	100 K.	132,28	131,30
Korony szwedzkie	100 K.	135,74	134,75
Leje rumuńskie	100 Lei	—	—
Lewy bułgarskie	100 Lew.	—	—
Liry włoskie	100 Lir.	22,70	21,90
Łaty łotewskie	100 Łat.	—	—
Marki fińskie	100 Mk.	11,63	11,30
Marki niemieckie	100 Mk.	79,00	73,00
Pengő węgierskie	100 Png.	—	—
Pesety hiszpańskie	100 Pes.	—	—
Szylingi austriackie	100 Szyl.	—	—

WALUTY	Za	Transakcje (Złotych)	Sprzedaż (Złotych)	Kupno (Złotych)
b) CZEKI I WYPŁATY				
Amsterdam	100 Fl.	292,60	293,34	291,86
Belgrad	100 Din.	—	—	—
Berlin	100 Mk.	—	213,07	212,01
Bruksela	100 Blg.	90,05	90,27	89,83
Budapeszt	100 Png	—	—	—
Bukareszt	100 Lei	—	—	—
Gdańsk	100 Gld.	—	100,25	99,75
Helsinki	100 Mk.	11,60	11,63	11,57
Konstantynopol	1 Ł.	—	—	—
Kopenhaga	100 K.	117,25	117,55	116,95
Kowno	100 Lit.	—	—	—
Londyn	1 Ł.	26,24	26,31	26,17
Madryt	100 Pes.	—	—	—
Mediolan	100 Lir.	—	28,01	27,87
Montreal	1 Dol.	—	5,29	5,26½
Nowy Jork	1 Dol.	5,30¾	5,32	5,29½
Nowy Jork telegr.	1 Dol.	5,31	5,32¼	5,29¾
Oslo	100 K.	131,95	132,28	131,62
Paryż	100 Fr.	14,79	14,89	14,69
Praga	100 K.	18,44	18,49	18,39
Ryga	100 Łat.	—	—	—
Sofia	100 Lew.	—	—	—
Sztokholm	100 K.	135,40	135,74	135,06
Tallin	100 K.	—	—	—
Tel-Aviv	1 Ł.	—	26,31	26,17
Wiedeń	100 Szyl.	—	—	—
Zurych	100 Fr.	121,50	121,80	121,20
c) MONETY:				
2. Srebro:				
Marki niemieckie	100 Mk.	—	103,00	97,00

Kurs urzędowy 1 grama czystego złota = 5,9244 zł.